

บทที่ 5

วิเคราะห์ผลการศึกษาเพื่อค้นหาปัจจัยของความชื่นชอบและไม่ชื่นชอบ ที่มีผลต่อคุณลักษณะทางกายภาพที่ถูกรับรู้และจดจำ

จากผลการศึกษาทำให้ทราบข้อมูลคุณลักษณะทางกายภาพที่เป็นที่รับรู้และจดจำรวมไปถึงผลความชื่นชอบที่มีต่อองค์ประกอบทางกายภาพของเมือง ซึ่งจะนำไปสู่ขั้นตอนการวิเคราะห์โดยอาศัยกรอบความคิดทางการรับรู้ และการจดจำ เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์เพื่อหาผลความชื่นชอบที่มีต่อคุณลักษณะทางกายภาพที่เป็นที่รับรู้และจดจำได้

จากการเก็บข้อมูลในขั้นตอนที่ 2 เพื่อหาผลความชื่นชอบที่กลุ่มประชากรตัวอย่างมีต่อคุณลักษณะขององค์ประกอบ ทำให้ได้ข้อมูลผลความชื่นชอบที่มีต่อองค์ประกอบโดยคิดเป็นร้อยละจากประชากรตัวอย่างทั้งหมดที่มีการจดจำองค์ประกอบใดๆ ตัวอย่างเช่น องค์ประกอบ F2R8 แสงชัยมอเตอร์ ซึ่งถูกรับรู้และจดจำได้จากประชากรตัวอย่าง 20 คน ซึ่งมีผลเป็นที่ชื่นชอบ 1 คน ไม่แสดงความเห็น 5 คน ไม่ชื่นชอบ 14 คนหรือมีผลเป็นชื่นชอบคิดเป็นร้อยละ 12 ไม่แสดงความเห็นคิดเป็นร้อยละ 25 และ ไม่ชื่นชอบคิดเป็นร้อยละ 70 ซึ่งจากข้อมูลนี้ ผู้วิจัยได้ยึดค่ามากที่สุดเป็นผลสรุปความชื่นชอบที่มีต่อองค์ประกอบนั้นๆ ดังตัวอย่าง F2R8 แสงชัยมอเตอร์ ที่มีค่าความไม่ชื่นชอบมากที่สุด จึงเป็นองค์ประกอบที่มีคุณลักษณะที่ไม่เป็นที่ชื่นชอบ จากการเก็บข้อมูลในขั้นตอนที่ 2 สามารถแสดงข้อมูลผลความชื่นชอบที่มีต่อองค์ประกอบของเมืองในพื้นที่ศึกษาได้ดังตารางที่

ตารางที่ 5-1 แสดงข้อมูลผลความชื่นชอบที่มีต่อองค์ประกอบของเมืองในพื้นที่ศึกษา

ลำดับ	องค์ประกอบ ของเมือง	ภาพองค์ประกอบที่เป็นที่รับรู้และจดจำได้	ผลความชื่นชอบ(ร้อยละ)		
			ชื่นชอบ	ไม่แสดง ความเห็น	ไม่ชื่นชอบ
1	FIR1 โรงแรมบลีทซ์		65	35	0
2	FIR2 ลานขายของ		11	33	56
3	FIR4 วัดหมื่นล้าน		12	25	63
4	FIR5 เฮอูเอ เชียงใหม่ (A.U.A.)		100	0	0
5	FIR7 วัดสำภา		10	35	55
6	FIL1 แบดติกแคนซอน		82	18	0
7	FIL8 นิคมพานิช ซอนต้า		23	18	59
8	FIL9 โตโยต้า เชียงใหม่		22	22	56

แสดงค่าผลความชื่นชอบคิดเป็นร้อยละที่มากที่สุด

ตารางที่ 5-1 แสดงข้อมูลผลความชื่นชอบที่มีต่อองค์ประกอบของเมืองในพื้นที่ศึกษา (ต่อ)

ลำดับ	องค์ประกอบ ของเมือง	ภาพองค์ประกอบที่เป็นที่รับรู้และจดจำได้	ผลความชื่นชอบ(ร้อยละ)		
			ชื่นชอบ	ไม่แสดง ความเห็น	ไม่ชื่นชอบ
9	FIL11 วัดทันอัน		50	29	21
10	F2R8 แสงชัยมอเตอร์		5	25	70
11	F2R9(1) โรงแรมเทมมารี		93	7	0
12	F2R9(2) บ้านพักอาศัย กิ่งพานิชยกรรม (คุ้มเจ้าราชวงศ์)		92	8	0
13	F2R10 ศาลารนารักษ์		92	8	0
14	F2R11 ชิงเกอร์		6	44	50
15	F2R12 อาคารพักอาศัย กิ่งพานิชยกรรม		80	20	0
16	F2R12 ภาคกลางเวียง		63	16	21

แสดงค่าผลความชื่นชอบคิดเป็นร้อยละที่มากที่สุด

ตารางที่ 5-1 แสดงข้อมูลผลความชื่นชอบที่มีต่อองค์ประกอบของเมืองในพื้นที่ศึกษา (ต่อ)

ลำดับ	องค์ประกอบ ของเมือง	ภาพองค์ประกอบที่เป็นที่รับรู้และจดจำได้	ผลความชื่นชอบ(ร้อยละ)		
			ชื่นชอบ	ไม่แสดงความเห็น	ไม่ชื่นชอบ
17	F2L15 ดิเทค (DTAC)		41	25	4
18	F2L18 ศูนย์สถาปัตยกรรม ล้านนา (ศูนย์วิจัยและพัฒนา)		100	0	0
19	F3R13 หอพระยามังราย		14	79	7
20	F3R15 โรงแรมยู		85	0	15
21	F3R19 วัดชัยพระเกียรติ		73	27	0
22	F3L29 แฟลตคำรวจ		27	46	21
23	F4R21 บ้านพักผู้กำกับ		93	7	0
24	F4R22 วัดทุ่งยู		89	5	6

แสดงค่าผลความชื่นชอบคิดเป็นร้อยละที่มากที่สุด

ตารางที่ 5-1 แสดงข้อมูลผลความชื่นชอบที่มีต่อองค์ประกอบของเมืองในพื้นที่ศึกษา (ต่อ)

ลำดับ	องค์ประกอบ ของเมือง	ภาพองค์ประกอบที่เป็นที่รับรู้และจดจำได้	ผลความชื่นชอบ(ร้อยละ)		
			ชื่นชอบ	ไม่แสดง ความเห็น	ไม่ชื่นชอบ
25	F4R30 สถานีตำรวจ		57	32	11
26	F4L31 วัดศรีเกิด		95	0	5
27	F4L32 อาคารพาณิชย์รวม		0	10	90
28	F4L33 อาคารพาณิชย์รวม		0	0	100

แสดงค่าผลความชื่นชอบคิดเป็นร้อยละที่มากที่สุด

จากตารางที่ 5-1 สามารถสรุปผลได้ว่าในองค์ประกอบที่ถูกจดจำได้ทั้งหมด 28 แห่งนั้น มีองค์ประกอบที่เป็นที่ชื่นชอบ 17 แห่ง ไม่แสดงความเห็น 2 แห่ง และไม่เป็นที่ชื่นชอบ 9 แห่ง จากข้อมูลผลความชื่นชอบที่ได้นี้เป็นผลที่มาจากความคิดเห็นของกลุ่มประชากรตัวอย่างที่มีต่อภาพรวมทางกายภาพขององค์ประกอบ ดังนั้น คุณลักษณะทางกายภาพที่เป็นที่รับรู้และจดจำได้ ที่ปรากฏอยู่ในองค์ประกอบทางกายภาพใดๆ ของเมืองจึงน่าจะมีผลกับการตัดสินใจของกลุ่มประชากรตัวอย่าง ในการเลือกที่จะชื่นชอบ ไม่ชื่นชอบ และไม่แสดงความเห็น ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์จากข้อมูลผลความชื่นชอบขององค์ประกอบร่วมกับข้อมูลคุณลักษณะทางกายภาพใดๆ ขององค์ประกอบที่เป็นที่รับรู้และจดจำได้ทั้งในกลุ่มกายภาพสิ่งก่อสร้างและกลุ่มกายภาพบริบทแวดล้อมเพื่อค้นหาปัจจัยความชื่นชอบหรือไม่ชื่นชอบที่กลุ่มประชากรตัวอย่างมีต่อองค์ประกอบที่ถูกรับรู้และจดจำ ซึ่งสามารถแบ่งแนวทางในการวิเคราะห์ได้เป็น 3 กรณี คือ

กรณีที่ 1 คุณลักษณะทางกายภาพที่ปรากฏเฉพาะในองค์ประกอบที่เป็นที่ชื่นชอบ และไม่ปรากฏในองค์ประกอบที่ไม่เป็นที่ชื่นชอบเลย จึงอาจเป็นไปได้ว่าคุณลักษณะทางกายภาพดังกล่าวเป็นคุณลักษณะที่เป็นที่ชื่นชอบ ดังเช่น คุณลักษณะหลังคาจั่วหรือปั้นหยา ที่ปรากฏอยู่เฉพาะใน

องค์ประกอบที่เป็นที่ชื่นชอบทั้งหมด 7 แห่ง จึงน่าจะเป็นคุณลักษณะทางกายภาพที่เป็นที่ชื่นชอบมากที่สุด เป็นต้น

กรณีที่ 2 คุณลักษณะทางกายภาพที่ปรากฏเฉพาะในองค์ประกอบที่ไม่เป็นที่ชื่นชอบทั้งหมด และไม่ปรากฏในองค์ประกอบที่เป็นที่ชื่นชอบเลย จึงอาจเป็นไปได้ว่าคุณลักษณะทางกายภาพดังกล่าวเป็นคุณลักษณะที่ไม่เป็นที่ชื่นชอบ ดังเช่น คุณลักษณะที่ปิดทับพื้นผิวเกือบทั้งหมดของสิ่งก่อสร้าง ที่ปรากฏอยู่เฉพาะในองค์ประกอบที่ไม่เป็นที่ชื่นชอบทั้งหมด 5 แห่ง จึงน่าจะเป็นคุณลักษณะทางกายภาพที่ไม่เป็นที่ชื่นชอบมากที่สุด เป็นต้น

กรณีที่ 3 คุณลักษณะทางกายภาพที่ต้องทำการวิเคราะห์เป็นรายกรณี อันเนื่องจากเป็นคุณลักษณะที่ปรากฏทั้งในองค์ประกอบที่มีผลเป็นที่ชื่นชอบและไม่ชื่นชอบ หรือปรากฏในองค์ประกอบที่ไม่แสดงความเห็น โดยทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะทางกายภาพร่วมกับคุณลักษณะอื่นๆ ที่ประกอบกันเป็นภาพรวมองค์ประกอบ เพื่อตรวจสอบผลความชื่นชอบที่เกิดขึ้น ดังเช่น คุณลักษณะพื้นที่เว้นว่าง ที่ปรากฏอยู่ในองค์ประกอบที่เป็นที่ชื่นชอบ 12 แห่ง และไม่เป็นที่ชื่นชอบทั้งหมด 3 แห่ง เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบคุณลักษณะทางกายภาพอื่นๆ พบว่าองค์ประกอบที่มีผลเป็นที่ชอบนั้นมีคุณลักษณะร่มรื่นและคุณลักษณะ โลง โปรง สอดคล้องกันอยู่ ในขณะที่องค์ประกอบที่ไม่เป็นที่ชอบนั้นมีคุณลักษณะแห้งแล้งเป็นคุณลักษณะที่สอดคล้องกัน แสดงให้ทราบว่าคุณลักษณะผลความชื่นชอบที่มีต่อคุณลักษณะพื้นที่เว้นว่างเป็นผลมาจากคุณลักษณะในเชิงคุณภาพ ดังนั้น คุณลักษณะพื้นที่เว้นว่างจึงเป็นคุณลักษณะที่ไม่มีผลต่อการตัดสินใจในความชื่นชอบ เป็นต้น

ทั้งนี้ ในการวิเคราะห์ผลความชื่นชอบสามารถวิเคราะห์แบ่งตามกลุ่มคุณลักษณะทางกายภาพสิ่งก่อสร้างและกลุ่มคุณลักษณะทางกายภาพบริบทแวดล้อม ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ดังนี้

5.1 ผลความชื่นชอบที่มีต่อกลุ่มคุณลักษณะทางกายภาพของสิ่งก่อสร้าง (Mass)

จากผลการศึกษາสามารถแสดงข้อมูลคุณลักษณะทางกายภาพสิ่งก่อสร้างที่ถูกรับรู้จดจำและจำนวนองค์ประกอบที่ปรากฏคุณลักษณะดังกล่าวแยกตามผลความชื่นชอบ ดังตารางที่ 5-2 เพื่อใช้ประกอบในการวิเคราะห์

ตารางที่ 5-2 แสดงข้อมูลคุณลักษณะทางกายภาพสิ่งก่อสร้างที่ถูกรับรู้จดจำและจำนวนองค์ประกอบของเมืองแยกตามผลความชื่นชอบ

คุณลักษณะทางกายภาพที่รับรู้และจดจำได้	รายละเอียดคุณลักษณะทางกายภาพ	จำนวนองค์ประกอบ(แห่ง)		
		ชื่นชอบ	ไม่แสดงความเห็น	ไม่ชื่นชอบ
คุณลักษณะรูปร่าง				
คุณลักษณะหลังคาจั่วหรือปั้นหยา	สิ่งก่อสร้างที่มีหลังคาจั่วหรือปั้นหยาที่มีความสูงของอาคาร 1-2 ชั้น ซึ่งทำให้มองเห็นภาพรวมตลอดจนหลังคาของสิ่งก่อสร้างได้จากทางสัญจร	7	0	0
คุณลักษณะรูปทรงสี่เหลี่ยม	สิ่งก่อสร้างรูปทรงสี่เหลี่ยมเมื่อพิจารณาในมุมมองจากทางสัญจรแล้ว จะมีการรวมของสิ่งก่อสร้างเป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมที่เป็นหนึ่งเดียวกัน มีความเป็นระเบียบ และไม่ซับซ้อน	4	1	6
คุณลักษณะพื้นผิว				
คุณลักษณะที่เปิดเผยพื้นผิว	สิ่งก่อสร้างที่มีการเปิดเผยพื้นผิวส่วนใหญ่ทำให้เห็นส่วนประกอบที่เป็นโครงสร้างต่างๆของอาคาร เช่น หลังคาผนัง ช่องเปิด ที่ปรากฏอย่างมีระบบตามโครงสร้างของอาคาร	10	1	0
คุณลักษณะที่ปิดทับพื้นผิวเกือบทั้งหมด	สิ่งก่อสร้างจะมีการปิดทับพื้นผิวเป็นบริเวณกว้าง ครอบคลุมพื้นที่ผิวด้านที่ติดกับทางสัญจรเกือบทั้งหมดนอกจากในส่วนชั้นแรกของสิ่งก่อสร้าง เป็นผลให้สิ่งก่อสร้างมีระนาบพื้นผิวเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ที่เป็นกลุ่มก้อนเดียว	0	0	5
คุณลักษณะสี				
คุณลักษณะสี	คุณลักษณะสีที่อยู่ในกลุ่มโทนสีน้ำตาล โทนมืดเทา โทนมืดแดง โทนมืดเหลือง และ โทนมืดเทา ซึ่งมีทั้งการใช้สีเพียงสีเดียวและมากกว่าสองสีภายใต้เงื่อนไขการใช้ที่แตกต่างกันอย่างมีระเบียบ	8	0	4

เมื่อทำการพิจารณาข้อมูลและแนวทางในการวิเคราะห์ในแต่ละกรณีข้างต้นแล้ว ทำให้ได้ผลความชื่นชอบคุณลักษณะทางกายภาพสิ่งก่อสร้าง ดังนี้

คุณลักษณะทางกายภาพที่เป็นที่ชื่นชอบ ประกอบด้วย

- คุณลักษณะรูปร่าง – คุณลักษณะหลังคาจั่วหรือปั้นหยา
- คุณลักษณะพื้นผิว - คุณลักษณะที่เปิดเผยพื้นผิวของสิ่งก่อสร้าง

คุณลักษณะทางกายภาพที่ไม่เป็นที่ชื่นชอบ ประกอบด้วย

- คุณลักษณะพื้นผิว - คุณลักษณะที่ปิดทับพื้นผิวเกือบทั้งหมดของสิ่งก่อสร้าง

นอกจากนี้ จากการพิจารณาข้อมูลพบว่ามีคุณลักษณะทางกายภาพที่ปรากฏทั้งในองค์ประกอบที่เป็นที่ชื่นชอบและไม่ชื่นชอบ ดังเงื่อนไขในกรณีที่ 3 ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ดังนี้

- คุณลักษณะรูปร่าง – คุณลักษณะรูปทรงสี่เหลี่ยม

จากข้อมูลผลการศึกษาคณะลักษณะสิ่งก่อสร้างรูปทรงสี่เหลี่ยมปรากฏอยู่ในองค์ประกอบของเมืองเป็นที่ชื่นชอบ 4 แห่ง ไม่เป็นที่ชื่นชอบ 6 แห่ง และ ไม่แสดงความเห็น 1 แห่ง เมื่อทำการเปรียบเทียบคุณลักษณะทางกายภาพองค์ประกอบของเมืองที่มีสิ่งก่อสร้างคุณลักษณะรูปทรงสี่เหลี่ยมเชื่อมโยงกับคุณลักษณะอื่นๆ พบว่าสิ่งก่อสร้างที่มีรูปทรงสี่เหลี่ยม เป็นที่ชื่นชอบทั้งหมด 3 แห่ง ได้แก่ FIR1 โรงแรมบลีกซ์, F2L15 คีเทค, F4R30 สถานีตำรวจ ซึ่งมีคุณลักษณะที่เปิดเศษพื้นผิว ในขณะที่สิ่งก่อสร้างที่มีรูปทรงสี่เหลี่ยม 6 แห่งที่ไม่เป็นที่ชื่นชอบทั้งหมด มีคุณลักษณะที่มีการปิดทับพื้นผิวเกือบทั้งหมด ได้แก่ FIL8 นิคมพานิช สอนคำ, FIL9 โคโยต้า เชียงใหม่, F2R8 แสงชัยอเคอร์, F2R11 ชิงเกอร์, F4L33 อาคารพาณิชย์กรรม

สิ่งก่อสร้างรูปทรงสี่เหลี่ยมที่มีผลเป็นที่ชื่นชอบ

FIR1 โรงแรมบลีกซ์

F2L15 คีเทค

F4R30 สถานีตำรวจ

สิ่งก่อสร้างรูปทรงสี่เหลี่ยมที่มีผลไม่เป็นที่ชื่นชอบ

FIL9 โคโยต้า เชียงใหม่

F2R11 ชิงเกอร์

F4L33 อาคารพาณิชย์กรรม

ภาพที่ 5-1 แสดงตัวอย่างสิ่งก่อสร้างรูปทรงสี่เหลี่ยมที่เป็นที่ชื่นชอบและไม่เป็นที่ชื่นชอบ

จากข้อมูลในข้างต้นนี้ คุณลักษณะรูปทรงสี่เหลี่ยมของสิ่งก่อสร้างจึงน่าจะเป็นคุณลักษณะที่ไม่มีผลต่อการตัดสินใจในความชื่นชอบที่มีต่อองค์ประกอบทางกายภาพของเมืองแต่สิ่งก่อสร้างที่มีรูปทรงสี่เหลี่ยมนั้นมีความเชื่อมโยงกับคุณลักษณะพื้นผิวที่มีผลกับการตัดสินใจความชื่นชอบของประชากรตัวอย่าง

- **คุณลักษณะสี**

จากข้อมูลผลการศึกษาคคุณลักษณะสี อันได้แก่ โทนสีน้ำตาล โทนสีขาว โทนสีแดง โทนสีเหลือง และ โทนสีเทา โดยอาจมีการเลือกใช้เพียงสีเดียวหรือมีการใช้สีที่แตกต่างกันอย่างมีระเบียบ ซึ่งปรากฏอยู่อย่างสอดคล้องกันในองค์ประกอบของเมืองเป็นที่ชื่นชอบ 12 แห่ง ไม่เป็นที่ชื่นชอบ 6 แห่ง และ ไม่แสดงความเห็น 1 แห่ง

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบคุณลักษณะสี พบว่าสิ่งก่อสร้างที่มีโทนสีอันเกิดจากสีของวัสดุธรรมชาติ ดังเช่น สีแดงของอิฐ กระเบื้องดินเผา สีน้ำตาลจากไม้ สีขาวจากปูนขาว เป็นต้น รวมไปถึง โทนสีสังเคราะห์ที่ใกล้เคียงกับสีจากวัสดุธรรมชาติ เป็นกลุ่มสิ่งก่อสร้างที่เป็นที่ชื่นชอบทั้งหมด

ในขณะที่สิ่งก่อสร้างที่มีโทนสีจากการสังเคราะห์ซึ่งแตกต่างจากโทนสีจากธรรมชาติ ดังเช่น โทนสีขาวสว่าง โทนสีเทาเงิน โทนสีเหลืองเข้ม พบว่ามีผลทั้งเป็นที่ชื่นชอบและไม่เป็นที่ชื่นชอบ ซึ่งอาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากหลายปัจจัย ดังเช่น ความแตกต่างของเฉดสีใน โทนสีเดียวกัน สีอันเกิดจากสภาพแวดล้อม การใช้โทนสีที่หลากหลายมาประกอบกันทำให้เกิดสัดส่วนหรือเปอร์เซ็นต์สีที่มองเห็นได้แตกต่าง เป็นต้น จึงอาจจะต้องมีการศึกษาขยายผลเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เพียงพอต่อการวิเคราะห์เพื่อการนำไปใช้ได้

ภาพที่ 5-2 แสดงตัวอย่างสิ่งก่อสร้างที่มีโทนสีจากวัสดุธรรมชาติหรือ โทนสีสังเคราะห์ที่ใกล้เคียงกับโทนสีจากวัสดุธรรมชาติ

สิ่งก่อสร้างที่มีผลเป็นที่ชื่นชอบ

F1R1 โรงแรมลิเก้

F4R21 บ้านพักผู้กำกับ

F4R30 สถานีดักวอ

สิ่งก่อสร้างที่มีผลไม่เป็นที่ชื่นชอบ

F2R8 แสงชัยออร์เดอร์

F2R11 ซิงเกอร์

F4L32 อาคารพาณิชย์กรม

ภาพที่ 5-3 แสดงตัวอย่างสิ่งก่อสร้างที่มีโทนีสีสังเคราะห์ที่แตกต่างจากโทนีสีจากวัสดุธรรมชาติ

จากข้อมูลในข้างต้น จึงอาจกล่าวได้ว่า โทนีสีน้ำตาล โทนีสีขาว โทนีสีแดง โทนีสีเหลือง และโทนีสีเทา ของสิ่งก่อสร้างที่เป็นโทนีสีจากวัสดุธรรมชาติหรือมีความใกล้เคียงกับสีวัสดุธรรมชาติ โดยมีเงื่อนไขการใช้สีเพียงสีเดียวหรือมีการใช้สีที่แตกต่างกันอย่างมีระเบียบ เป็นคุณลักษณะที่มีผลทำให้สิ่งก่อสร้างเป็นที่ชื่นชอบได้

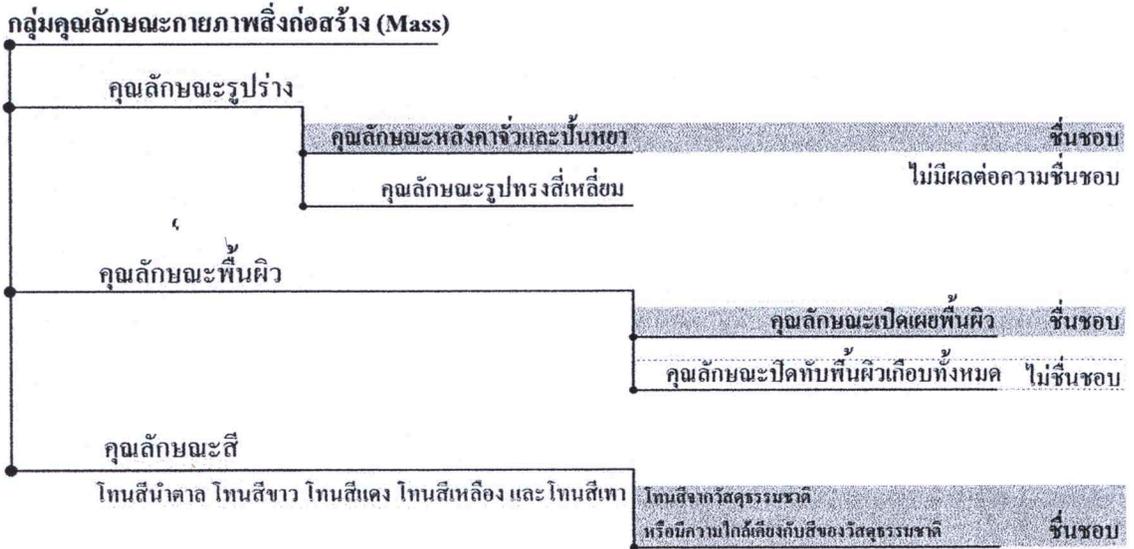
จากข้างต้น แสดงถึงคุณลักษณะทางกายภาพของสิ่งก่อสร้างที่เป็นปัจจัยส่งผลต่อความชื่นชอบที่มีต่อองค์ประกอบของเมือง โดยสามารถสรุปรายละเอียดคุณลักษณะทางกายภาพและผลความชื่นชอบได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5-3 สรุปรายละเอียดคุณลักษณะทางกายภาพสิ่งก่อสร้างและผลความชื่นชอบ

คุณลักษณะทางกายภาพที่รับรู้และจดจำได้	รายละเอียดคุณลักษณะทางกายภาพ	ผลที่มีต่อความชื่นชอบ		
		ชื่นชอบ	ไม่มีผล	ไม่ชื่นชอบ
คุณลักษณะรูปร่าง				
คุณลักษณะหลังคาจั่วหรือปั้นหยา	สิ่งก่อสร้างที่มีหลังคาจั่วหรือปั้นหยาที่มีความสูงของอาคาร 1-2 ชั้น ซึ่งทำให้มองเห็นภาพรวมตลอดจนหลังคาของสิ่งก่อสร้างได้จากทางตั้งจร	•		
คุณลักษณะรูปทรงสี่เหลี่ยม	สิ่งก่อสร้างรูปทรงสี่เหลี่ยมเมื่อพิจารณาในมุมมองจากทางตั้งจรแล้ว จะมีการรวมของสิ่งก่อสร้างเป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมที่เป็นหนึ่งเดียวกัน มีความเป็นระเบียบ และไม่ซับซ้อน		•	
คุณลักษณะพื้นผิว				
คุณลักษณะที่เปิดเผยพื้นผิว	สิ่งก่อสร้างที่มีการเปิดเผยพื้นผิวส่วนใหญ่ทำให้เห็นส่วนประกอบที่เป็นโครงสร้างต่างๆของอาคาร เช่น หลังคา ผนัง ช่องเปิด ที่ปรากฏอย่างมีระบบตามโครงสร้างของอาคาร	•		
คุณลักษณะที่ปิดทับพื้นผิวเกือบทั้งหมด	สิ่งก่อสร้างจะมีการปิดทับพื้นผิวเป็นบริเวณกว้าง ครอบคลุมพื้นที่ผิวด้านที่ติดกับทางตั้งจรเกือบทั้งหมดนอกจากในส่วนชั้นแรกของสิ่งก่อสร้าง เป็นผลให้สิ่งก่อสร้างมีระนาบพื้นผิวเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ที่เป็นกลุ่มก้อนเดียว			•
คุณลักษณะสี				
	โทนสีน้ำตาล โทนสีขาว โทนสีแดง โทนสีเหลือง และ โทนสีเทา ที่มี โทนสีจากวัฒนธรรมชาติหรือมีความใกล้เคียงกับสีวัฒนธรรมชาติ โดยมีเงื่อนไขการใช้สีเพียงสีเดียวหรือมีการใช้สีที่แตกต่างกันอย่างมีระเบียบ	•		

จากการข้อมูลในตารางข้างต้นนี้ สามารถแสดงเป็นแผนผังคุณลักษณะทางกายภาพสิ่งก่อสร้างและความชื่นชอบ ดังภาพที่ 5-4

ภาพที่ 5-4 แผนผังแสดงคุณลักษณะทางกายภาพสิ่งก่อสร้างและความชื่นชอบ

- แสดงคุณลักษณะทางกายภาพที่มีผลเป็นที่ชื่นชอบ
- แสดงคุณลักษณะทางกายภาพที่มีผลไม่เป็นที่ชื่นชอบ

5.2 ผลความขึ้นชอบกลุ่มคุณลักษณะทางกายภาพของบริบทแวดล้อม (Open Space)

จากผลการศึกษາสามารถแสดงข้อมูลคุณลักษณะทางกายภาพบริบทแวดล้อมที่ถูกรับรู้จดจำ และจำนวนองค์ประกอบที่ปรากฏคุณลักษณะดังกล่าวแยกตามผลความขึ้นชอบ ดังตารางที่ 5-4 เพื่อใช้ประกอบในการวิเคราะห์

ตารางที่ 5-4 แสดงข้อมูลคุณลักษณะทางกายภาพบริบทแวดล้อมที่ถูกรับรู้จดจำและจำนวนองค์ประกอบของเมืองแยกตามผลความขึ้นชอบ

คุณลักษณะทางกายภาพที่รับรู้และจดจำได้	รายละเอียดคุณลักษณะทางกายภาพ	จำนวนองค์ประกอบ(แห่ง)		
		ขึ้นชอบ	ไม่สนใจ ความสนใจ	ไม่ขึ้นชอบ
คุณลักษณะพื้นที่ว่าง	พื้นที่ที่มีการเว้นว่างที่อยู่ภายในองค์ประกอบอันเป็นพื้นที่ที่ไม่มีหลังคาปกคลุม โดยถูกอธิบายถึงคุณลักษณะ ลาน สวนหรือสนาม	12	2	3
คุณลักษณะขอบเขตขององค์ประกอบ				
คุณลักษณะรั้ว	ขอบเขตที่ก่อสร้างจากวัสดุจำพวกเหล็กหรือไม้ที่ตีเว้นช่องว่างระหว่างกัน ทำให้ตัวขอบเขตนั้นมีคุณลักษณะทางกายภาพที่โปร่ง	4	0	0
	คุณลักษณะ โทนสีขาว	2	0	0
คุณลักษณะกำแพง	ขอบเขตที่ก่อสร้างจากวัสดุก่ออิฐฉาบปูน มีพื้นผิวที่ทึบตันและหนา	7	0	2
	คุณลักษณะ โทนสีขาวและ โทนสีแดง อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสอง โทนสี	7	0	2
คุณลักษณะพืชพรรณ				
คุณลักษณะพืชพรรณที่มีความจำเพาะเจาะจง	พืชพรรณที่ถูกรับรู้และจดจำอย่างจำเพาะเจาะจงในบริบทแวดล้อมของพื้นที่ศึกษา	5	1	0
คุณลักษณะในเชิงคุณภาพ				
คุณลักษณะร่มรื่น	พื้นที่ว่างที่มีกลุ่มไม้ยืนต้นหนาแน่นมาก โดยเฉพาะบริเวณด้านหน้าขององค์ประกอบที่ติดกับทางสัญจร ทำให้เกิดเป็นระแนบทึบไม้	8	1	0
คุณลักษณะโล่ง โปร่ง	พื้นที่ว่างที่มีพืชพรรณที่ให้ร่มเงาได้อย่างกระจัดกระจายอยู่ในพื้นที่ที่ทำให้พื้นที่ว่างที่นั้นมี ความโล่ง โปร่ง และอาจมีพืชคลุมดินที่อยู่ในทัศนวิสัยที่มองเห็น ได้จากทางสัญจร	3	0	0
คุณลักษณะแห้งแล้ง	พื้นที่ว่างที่มีพืชพรรณอยู่น้อย หรือมีพืชพรรณจำพวก ไม้ยืนต้นที่ให้ร่มเงาว่างตัวอยู่ลึกเข้าไปภายในขอบเขตที่ดิน หรือมีสิ่งก่อสร้างบดบังทัศนวิสัยจากทางสัญจรทำให้มองเห็นพืชพรรณเป็นสัดส่วนที่น้อยกว่าเมื่อพิจารณาจากภาพรวมขององค์ประกอบ	0	0	3

จากตารางที่ 5-4 เมื่อทำการพิจารณาข้อมูลที่ได้ทำให้ได้ผลความชื่นชอบที่มีต่อคุณลักษณะทางกายภาพ ดังนี้

คุณลักษณะทางกายภาพที่เป็นที่ชื่นชอบ ประกอบไปด้วย

- คุณลักษณะขอบเขตขององค์ประกอบ – คุณลักษณะรั้ว, คุณลักษณะโทณสีขาของรั้วไม้, คุณลักษณะพืชพรรณ – คุณลักษณะที่มีการจำเพาะเจาะจง
- คุณลักษณะในเชิงคุณภาพ – คุณลักษณะร่มรื่น, คุณลักษณะร่มรื่นโล่ง โปร่ง

คุณลักษณะทางกายภาพที่ไม่เป็นที่ชื่นชอบ ประกอบไปด้วย

- คุณลักษณะในเชิงคุณภาพ – คุณลักษณะแห้งแล้ง

นอกจากนี้ จากการพิจารณาข้อมูลพบว่ามีคุณลักษณะทางภาพที่ปรากฏทั้งในองค์ประกอบที่เป็นที่ชื่นชอบและไม่ชื่นชอบ ดังเงื่อนไขในกรณีที่ 3 ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ดังนี้

- **คุณลักษณะพื้นที่เว้นว่าง**

จากข้อมูลผลการศึกษาคคุณลักษณะทางกายภาพบริบทแวดล้อมที่มีพื้นที่เว้นว่างปรากฏอยู่ในองค์ประกอบของเมืองที่เป็นที่ชื่นชอบ 12 แห่ง ไม่เป็นที่ชื่นชอบ 3 แห่ง และไม่แสดงความเห็น 2 แห่ง

เมื่อได้ทำการเปรียบเทียบคุณลักษณะทางกายภาพองค์ประกอบของเมืองที่มีพื้นที่เว้นว่าง พบว่าคุณลักษณะเชิงคุณภาพของบริบทแวดล้อมนั้นมีความสอดคล้องกันอยู่ ทั้งในกลุ่มคุณลักษณะพื้นที่เว้นว่างที่เป็นที่ชื่นชอบและไม่เป็นที่ชื่นชอบ คือ องค์ประกอบของเมือง 9 แห่งที่มีพื้นที่เว้นว่างที่ถูกอธิบายในคุณลักษณะเชิงคุณภาพที่มีความร่มรื่น ดังเช่น F2R9(1) โรงแรมแทมมาริน, F4R21 บ้านพักผู้กำกับ, F4R22 วัดทุ่งยู องค์ประกอบของเมือง 3 แห่งที่มีพื้นที่เว้นว่าง มีคุณลักษณะเชิงคุณภาพที่โปร่งโล่ง ได้แก่ FIR5 เอเชียเชียงใหม่ (A.U.A), FIR12 กาดกลางเวียง, F4R30 สถานีตำรวจ โดยองค์ประกอบทั้ง 12 แห่งดังที่ได้กล่าวในข้างต้น มี 11 แห่งเป็นองค์ประกอบที่เป็นที่ชื่นชอบ และมี 1 แห่งที่เป็นองค์ประกอบที่มีผลไม่แสดงความเห็น ในขณะที่องค์ประกอบ 3 แห่งมีพื้นที่เว้นว่างที่มีคุณลักษณะเชิงคุณภาพที่แห้งแล้ง ได้แก่ F1R2 ลานขายของ, FIR4 วัดหมื่นล้าน, FIR7 วัดสำเภา เป็นองค์ประกอบที่ไม่เป็นที่ชื่นชอบทั้งหมด

จากข้อมูลในข้างต้นนี้ คุณลักษณะพื้นที่เว้นว่างจึงน่าจะเป็นคุณลักษณะที่ไม่มีผลต่อการตัดสินใจในความชื่นชอบ ในขณะที่เดียวกันคุณลักษณะในเชิงคุณภาพของบริบทแวดล้อมเป็นคุณลักษณะที่มีผลกับการตัดสินใจความชื่นชอบของประชากรตัวอย่าง

ภาพที่ 5-5 แสดงตัวอย่างผลความชื่นชอบบริบทแวดล้อมที่มีคุณลักษณะพื้นที่เว้นว่าง

- คุณลักษณะขอบเขตขององค์ประกอบ – คุณลักษณะรูปแบบกำแพง**
 จากข้อมูลผลการศึกษาคคุณลักษณะขอบเขตขององค์ประกอบที่มีรูปแบบกำแพงนั้น ปรากฏอยู่ในองค์ประกอบของเมืองที่เป็นที่ชื่นชอบ 7 แห่ง และ ไม่เป็นที่ชื่นชอบ 2 แห่ง พบว่าระหว่างองค์ประกอบของเมืองที่มีคุณลักษณะกำแพงที่เป็นที่ชื่นชอบและไม่เป็นที่ชื่นชอบนั้น กำแพงมีความสูงของกำแพงที่แตกต่างกัน โดยในกลุ่มองค์ประกอบของเมืองที่เป็นที่ชื่นชอบมี ความสูงของกำแพง 2.15 – 2.55 เมตร เช่น ในขณะที่ กลุ่มองค์ประกอบของเมืองที่ไม่เป็นที่ชื่นชอบมีความสูงในบางช่วง ของ กำแพง 3.40 – 4.60 เมตร

จากข้อมูลการเปรียบเทียบในข้างต้นนี้ ทำให้ทราบว่าสูงของกำแพงจึงน่าจะผลกับความชันขอบที่มีต่อบริบทแวดล้อมองค์ประกอบของเมือง จึงสามารถแยกผลความชันขอบได้ออกเป็น 2 กรณีคือ

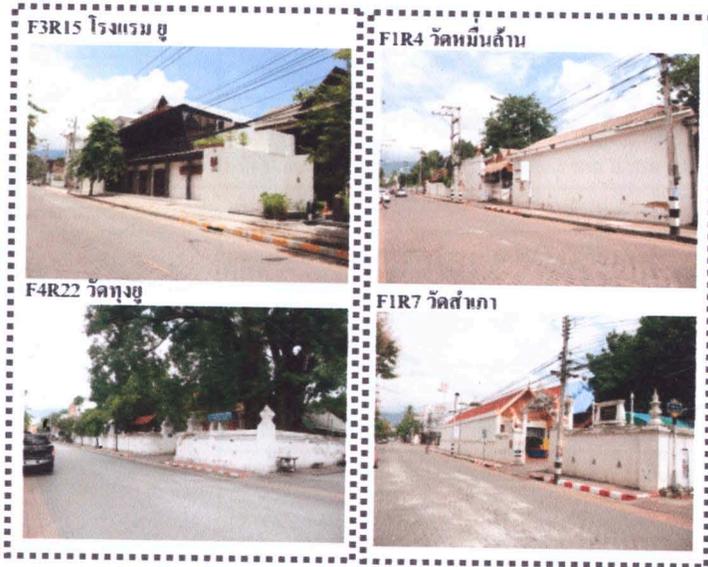
- คุณลักษณะกำแพงที่มีความสูง 2.15 – 2.55 เมตรเป็นคุณลักษณะที่เป็นที่ชื่นชอบ
- คุณลักษณะกำแพงที่มีความสูง 3.40 – 4.60 เมตรเป็นคุณลักษณะที่ไม่เป็นที่ชื่นชอบ

ภาพที่ 5-6 แสดงตัวอย่างผลความชันขอบที่มีต่อความสูงของกำแพง

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาคูณลักษณะสีของกำแพงซึ่งมีการใช้โทนสีขาวและโทนสีแดง สีใดสีหนึ่งหรือทั้งสองโทนสี พบว่า มีกำแพงสีขาวปรากฏทั้งในองค์ประกอบของเมืองที่เป็นที่ชื่นชอบและไม่ชื่นชอบ โดยองค์ประกอบที่เป็นที่ชื่นชอบ ได้แก่ F4R22 วัดทุงยู, F4L31 วัดศรีเกิด, F3R15 โรงแรมยู องค์ประกอบที่ไม่เป็นที่ชื่นชอบ ได้แก่ FIR4 วัดหมื่นล้าน, FIR7 วัดสำเภา คุณลักษณะสีของกำแพงนั้นจึงน่าจะเป็นคุณลักษณะที่ไม่ส่งผลต่อความชันขอบ

บริบทแวดล้อมที่เป็นที่ชื่นชอบ   บริบทแวดล้อมที่ไม่เป็นที่ชื่นชอบ

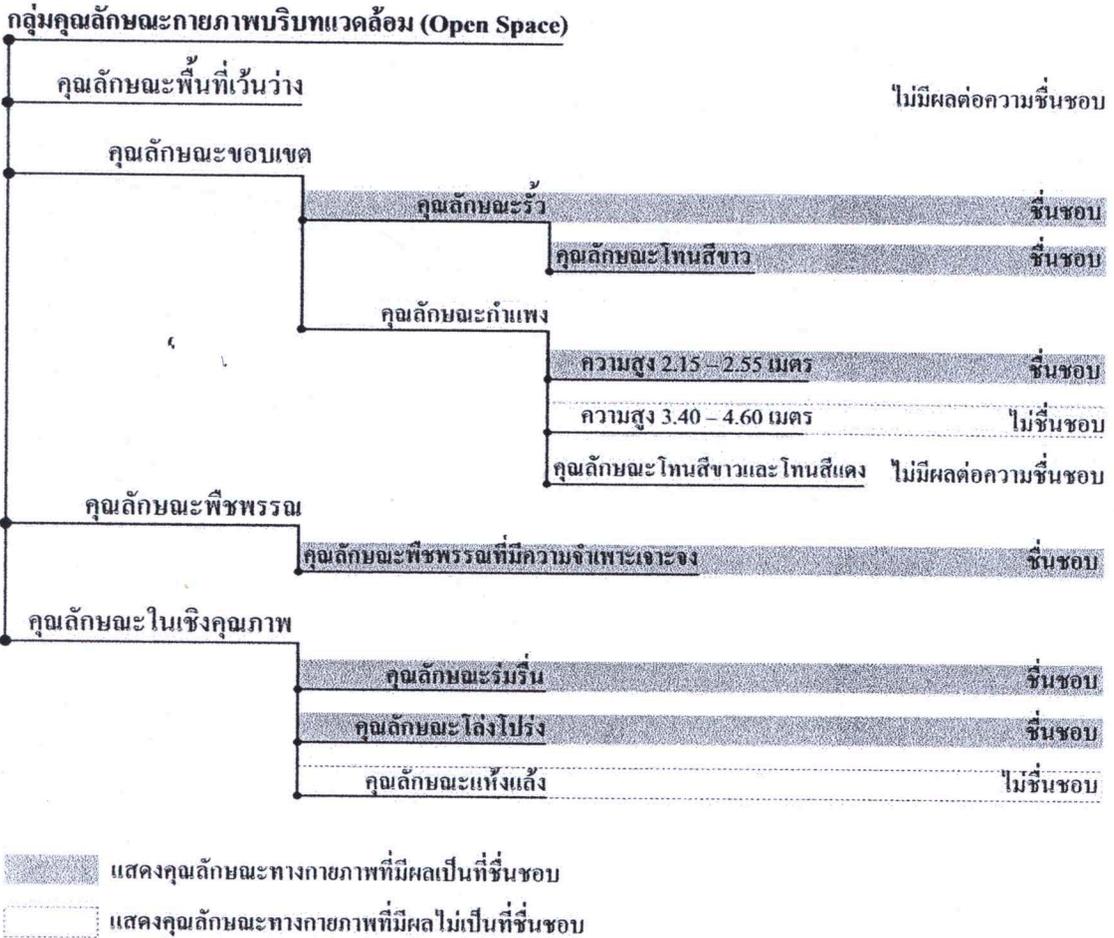
ภาพที่ 5-7 แสดงตัวอย่างผลความชื่นชอบที่มีต่อกำแพงสีขาว

จากการวิเคราะห์ความชื่นชอบที่มีต่อกลุ่มคุณลักษณะบริบทแวดล้อมในข้างต้นนี้ พบว่าคุณลักษณะพื้นที่เว้นว่างนั้นมีผลความชื่นชอบที่มีผลมาจากคุณลักษณะขอบเขตและคุณลักษณะเชิงคุณภาพเป็นปัจจัยสำคัญ ซึ่งคุณลักษณะทั้งสองดังกล่าวนี้พบว่าคุณลักษณะที่แยกย่อยจากคุณลักษณะเดิมที่มีอยู่และเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความชื่นชอบของบริบทแวดล้อม โดยสามารถสรุปรายละเอียดคุณลักษณะทางกายภาพและผลความชื่นชอบได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5-5 สรุปรายละเอียดคุณลักษณะทางกายภาพบริบทแวดล้อมและผลความชื่นชอบ

คุณลักษณะทางกายภาพที่รับรู้และจดจำได้	รายละเอียดคุณลักษณะทางกายภาพ	ผลที่มีต่อความชื่นชอบ		
		ชื่นชอบ	ไม่มีผล	ไม่ชื่นชอบ
คุณลักษณะพื้นที่ว่าง	พื้นที่ที่มีการเว้นว่างที่อยู่ภายในองค์ประกอบอันเป็นพื้นที่ที่ไม่มีหลังคาปกคลุม โดยถูกอธิบายถึงคุณลักษณะ ลาน สวนหรือสนาม		•	
คุณลักษณะขอบเขตขององค์ประกอบ				
คุณลักษณะรั้ว	ขอบเขตที่ก่อสร้างจากวัสดุจำพวกเหล็กหรือไม้ที่ตีเว้นช่องว่างระหว่างกัน ทำให้ตัวขอบเขตนั้นมีคุณลักษณะทางกายภาพที่โปร่ง	•		
	คุณลักษณะ โทณีสขาว	•		
คุณลักษณะ กำแพง	ขอบเขตที่ก่อสร้างจากวัสดุก่ออิฐฉาบปูน มีพื้นผิวที่ทึบตันและหนาที่มีความสูงระหว่าง 2.15 – 2.55 เมตร	•		
	ขอบเขตที่ก่อสร้างจากวัสดุก่ออิฐฉาบปูน มีพื้นผิวที่ทึบตันและหนาที่มีความสูง 3.40 – 4.60 เมตร			•
	คุณลักษณะ โทณีสขาวและ โทณีสแดง อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองโทณีส		•	
คุณลักษณะพืชพรรณ				
คุณลักษณะที่จำเพาะเจาะจง	พืชพรรณถูกรับรู้และจดจำในบริบทแวดล้อมที่อยู่ในบริเวณพื้นที่ใดๆของพื้นที่ศึกษาอย่างจำเพาะเจาะจง	•		
คุณลักษณะในเชิงคุณภาพ				
คุณลักษณะร่มรื่น	พื้นที่ว่างที่มีกลุ่มไม้ยืนต้นหนาแน่นมาก โดยเฉพาะบริเวณด้านหน้าขององค์ประกอบที่ติดกับทางสัญจร ทำให้เกิดเป็นระแนบพุ่มไม้	•		
คุณลักษณะโล่ง โปร่ง	พื้นที่ว่างที่มีพืชพรรณที่ให้ร่มเงาได้อย่างกระจัดกระจายอยู่ในพื้นที่ที่ทำให้พื้นที่ว่างที่นั้นมี ความโล่ง โปร่ง และอาจมีพืชคลุมดินที่อยู่ในทัศนวิสัยที่มองเห็น ได้จากทางสัญจร	•		
คุณลักษณะแห้งแล้ง	พื้นที่ว่างที่มีพืชพรรณอยู่น้อย หรือมีพืชพรรณจำพวก ไม้ยืนต้นที่ให้ร่มเงาว่างค้ำอยู่ลึกเข้าไปภายในขอบเขตที่ดินหรือมีสิ่งก่อสร้างบังทัศนวิสัยจากทางสัญจรทำให้มองเห็นพืชพรรณเป็นสัดส่วนที่น้อยกว่าเมื่อพิจารณาจากภาพรวมขององค์ประกอบ			•

จากการข้อมูลในตารางข้างต้นนี้ สามารถแสดงเป็นแผนผังคุณลักษณะทางกายภาพ
สิ่งก่อสร้างและความชื่นชอบ ดังภาพที่ 5-8

ภาพที่ 5-8 แผนผังแสดงคุณลักษณะทางกายภาพบริบทแวดล้อมและความชื่นชอบ